

Projektindstilling til:

**Danmarks VILDESTE
kommune**

Herning
Kommune

Finale grønbogen

Kommunenavn:

Herning Kommune

Kontaktperson(-er):

Person, som Miljøministeriet kan tage fat i, hvis I er blandt finalisterne.
Louise Berg Hansen, ngolh@herning.dk, 2154 4414

Jeres VILDE projektside:

[Vild Med Natur \(herning.dk\)](http://VildMedNatur(herning.dk))

Her findes Danmarks vildeste log, som viser vilde, vildere og de vildeste tiltag, som er lavet i kommunen, hos virksomheder og borgere i kommunen siden konkurrencens start. Alle tiltag tæller.

Finaleprojektets titel/overskrift:

Gjellerup Enge - naturprojekt

Kort beskrivelse af projektet:

Skabe plads til naturlige processer

Ege Carpets, Herning Kommune, Den Danske Naturfond, Herning Vand og Ravnsbjerg Grundejerforening er gået sammen og vil skabe et stort bynært naturområde med græssende dyr, plads til naturlige processer, masser af oplevelser og mulighed for læring.

Projektet går ud på at skabe et 90 ha stort, sammenhængende naturområde øst for Herning by på arealerne omkring Hammerum Bæk. På sigt er det visionen, at naturområdet kan udvides til op mod 200 ha. Området udgøres i dag af dyrkede marker, moseområder, ferske enge og overdrev. Potentialet for at udvikle naturen og biodiversiteten i området er stor. Ved at tage arealer ud af omdrift, og skabe en mere naturlig hydrologi, skabes nye naturarealer og en mere naturlig ådal. Naturplejen i området skal omlægges til helårsgræsning med heste og kvæg. Der er lavet en samlet natur- og friluftspil for området og en foreløbig hydrologiundersøgelse viser, at der er potentiale for at skabe en mere naturlig hydrologi, særligt på de vestlige arealer op mod motorvejen.

Potentiale for naturudvikling

Naturen i området er kendetegnet ved almindelige planter som kællingetand, mjøddurt, dunhammer, sødgræs, lyseliv, ranunkler m.fl. hare og rådyr findes i området. Der er registreret 65 ynglefugle i området bl. a. knopsvane, gråstrubet lappedykker og sumpmejse. Der er set isfugl ved Hammerum Bæk, og i 2021 er der set hvid stork i engene. Hammerum Bæk løber slynget igennem områdets sydlige del. I bækken er der set ørred og andre fisk.

Arealerne bliver drevet som græsarealer enten med slæt eller sommerafgræsning med får. Flere steder er der grøfter imellem parcellerne, og langs Hammerum Bæk vokser pilekrat frem. Der er potentiale for at etablere en naturlig hydrologi i ådalen og når helårsgræssende dyr kommer til, i løbet af sommeren 2022, vil de kunne skabe en mere naturlig dynamik i området til gavn for fugle, insekter og biodiversitet generelt.

Målgruppe

Målgruppen for projektet er primært de borgere, der bor og færdes i området ved Gjellerup og Hammerum og de cykellister og gående der dagligt færdes på stierne i området til og fra arbejde og skole. Skolebørnene på Lindbjergskolen i Gjellerup samt eleverne på Hammerum Efterskole og Agroskolen vil kunne få glæde af den læring, der kan hentes i området. Mulighederne for naturoplevelser er derfor et vigtigt element i projektet, som skal sikres ved bl.a. at etablere nye adgangspunkter og et sammenhængende stiforløb i området.

Vedlagt

- Uddybende beskrivelse af projektet
- Dronefoto af området – Tobias Nørgaard
- Visualisering af området

Hvorfor skal netop dette projekt og jeres kommune kåres som Danmarks VILDESTE:

I Herning Kommunes vision står der: Vi er altid på udkig efter nye muligheder. Vi har modet til at tænke stort og gå nye veje for at skabe de rammer, vi skal leve af og de rammer, vi skal leve i. Det er i høj grad det, vi har arbejdet efter i Gjellerup Enge. Vi har tænkt stort: 200 ha. Vi har skabt nye samarbejder og dermed nye veje. Projektet vil give nogle fantastiske rammer for bynære naturoplevelser og friluftsliv for borgere og besøgende i Gjellerup.

Beskriv hvordan projektet lever op til de overordnede bedømmelseskriterier

- **Nytænkende**
I projektet er der mange involverede, lige fra en stor virksomhed med grøn profil til en grundejerforening, som ønsker naturoplevelser tæt på hjem til en naturfond, som ønsker mere plads til natur og biodiversitet.
- **Engagerende**
Den lokale DOF-afdeling laver fugletællinger i området for at følge naturens udvikling. Lokale borgere bliver inviteret på naturvandring for at sikre lokal opbakning. Lokale skoler inviteres til at bruge området mere.
- **Vedvarende**
Der er skrevet samarbejdsaftaler med de involverede lodsejere. Den Danske Naturfond har opkøbt arealer i området netop for at sikre, at arealerne bliver sikret som natur for eftertiden.
- **Stort**
Lykkes det at få alle lodsejere i projektområdet med, bliver det samlede naturareal på ca. 200 ha. Hele området ligger bynært, så muligheden for at skabe natur tæt på byen og mange folks hjem er enestående.
- **Intelligent**
Projektområdet ligger i tilknytning til andre naturområder, der er bundet sammen af vandløb og søer og som omkranser Herning by. Vi kalder det den blå-grønne ring, og her arbejder vi aktivt for at sikre sammenhæng og øge natur- og oplevelsesværdien.

Hvilken læring har kommunekonkurrencen givet, som kan bruges fremadrettet i kommunens(-ernes) naturindsatser?

Til koordinering af konkurrencen nedsatte vi en tværfaglig gruppe bestående af vandløbs-, formidlings-, plan- og naturfolk. Det har givet større fokus på tværfaglighed. Det tværfaglige samarbejde vil vi bruge fremadrettet i vores arbejde. I konkurrencen har vi sat formidling af naturprojekter og ansvarsarter i højsædet. Det har vi gjort helt konkret ved at poste små film på Facebook og Instagram.

Beskriv/illustrer kommunens bedste, billigste og delbare VILDE råd, som andre kommuner kan lade sig inspirere af:

Når borgerne får lov at være med, bliver det nærværende, og natursynet ændres lige så stille i retning mod en større forståelse for øget biodiversitet.

1. råd: Inddrage de steder, hvor borgerne kommer. Vi har indrettet en inspirationshave med forskellige tiltag, man selv kan lave i sin egen have. Her er lagt sten-, gren- og jorddynger,

græsset bliver klippet efter fuldmandskørsels-princippet og tjørn og eg får lov at vokse op på græsarealet. En lignende demonstrationshave er etableret på kommunens største genbrugsplads, til inspiration for borgerne, og der er afholdt inspirationsaftener på Herning Bibliotek om tiltag, man selv kan gøre i haven.

2. råd: Fortæl om indsatsen. Et interview om inspirationshaven til P4 Midt og Vest endte på forsiden af dr.dk, og har efterfølgende givet en række henvendelser fra interesserede borgere, som vil høre om, hvordan man gør. Vi har brugt konkurrencen som platform til at fortælle om nogle af de større indsatser i kommunen, fx har vi lavet små film om kommunens ansvarsarter.